

Parlamentul României Camera Deputaților

Expunere de motive

Propunerea legislativă vine în scopul armonizării Legii de organizare și funcționare a Curții de Conturi cu Constituția României revizuită cu Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană în speță standardele europene de audit financiar și cu Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară; nevoia depășirii unor carențe cu privire la aplicarea Legii nr.49/2004 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr.117/2003 privind preluarea activității jurisdicționale și a personalului instanțelor Curții de Conturi de către instanțele judecătorești; acordarea unei mai mari libertăți conducerii Curții și a activității organelor acesteia; simplificarea structurilor organizatorice și de conducere, precum și simplificarea procedurii jurisdicționale a secțiilor de contencios administrativ și fiscal din cadrul tribunalelor, curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție în ceea ce privește cauzele rezultate din activitatea Curții.

Prin Constituția revizuită a României, la articolul 140 alineatul 1, este consfințit rolul de „control asupra modului de formare, administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public”. Atributul de organ jurisdicțional nu mai este prevăzut.

Conform negocierilor de aderare la Uniunea Europeană și a Tratatului de Aderare, România s-a obligat să consolideze capacitatea instituțională a Curții de Conturi astfel încât aceasta să se manifeste ca o instituție de audit extern independentă, profesională și de încredere, încât aceasta să poată fi considerată un partener credibil de colaborare al Curții de Audit a Uniunii Europene.

„Curtea de Conturi, în ciuda numelui său, folosit mai mult pentru motive de prestigiu, nu poate fi un organism de jurisdicție. Este o instituție care, prin activitatea pe care o desfășoară, urmărește scopuri financiare, realizând controlul financiar.”¹

¹Conf. dr. Augustin Fudulea, Instituțiile Uniunii Europene, pag.149, Universul Juridic, București, 2002.

În vederea respectării principiului unității de sistem al dreptului², considerăm necesară o integrare organică a Legii nr.49/2004 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr.117/2003 privind preluarea activității jurisdicționale și a personalului instanțelor Curții de Conturi de către instanțele judecătorești. Forma succintă a actualei reglementări nu reușește o corelare totală și unitară a reglementărilor juridice.

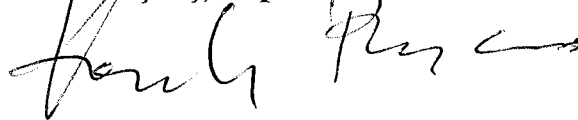
Prin legea nr.304/2004, privind organizarea judiciară, este prevăzută funcționarea secțiilor de contencios administrativ și fiscal în cadrul tribunalelor, curților de apel și Înaltei Curți de Casație și Justiție. În acest sens, considerăm necesară o mai bună clarificare a procedurii judiciare în cazul litigiilor rezultate din activitatea Curții de Conturi.

Prin desființarea Colegiului Jurisdicțional și a Secției Jurisdicționale din cadrul Curții de Conturi, la nivel național, și a camerelor, la nivel de județe, credem că este nevoie și de o reduce proporțională a aparatului birocratic. Astfel, propunem comasarea funcției de Președinte al Secției de Control financiar ulterior cu cea de vicepreședinte al Curții de Conturi. La nivelul județelor și a municipiului București, considerăm necesară transformarea camerelor de conturi județene în Direcții de control financiar ulterior a județelor și a municipiului București, lăsându-se însă posibilitatea înființării și a altor servicii în cadrul acestora în conformitate cu prevederile legale.

Cu privire la aparatul de conducere al Curții de Conturi, este nevoie de o diminuare a posibilităților de a putea fi controlată politic. Astfel, în loc să fie numiți de Parlament, președintele și vicepreședintele sunt aleși de plenul Curții la propunerea Parlamentului și cu aviz favorabil din partea Consiliului Superior al Magistraturii în scopul garantării înaltei competențe profesionale a candidaților.

În cazul litigiilor rezultate în urma activității Curții de Conturi, dată fiind specificitatea acestora și a secțiilor specializate în sarcina cărora sunt trimise spre soluționare, este nevoie de o reglementare clară a procedurilor jurisdicționale astfel încât să existe o celeritate a proceselor și unitate în soluțiile pronunțate.

Vasile Pușcaș, deputat PSD

² I. Ceterghi, I. Craiovan, Introducere în teoria generală a dreptului, pag.85, Editura ALL, București, 1993

NOTĂ

privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea legii nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin legea nr. 77/2002 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Considerații generale

În cadrul negocierilor la capitolul 28 – Control financiar, România și-a asumat angajamentul de amendata Constituția pentru a include prevederi care să asigure independența Curții de Conturi și garanții împotriva demiterii membrilor săi, așa cum cer standardele de audit INTOSAI.

Raportul misiunii experților DG Buget pentru evaluarea progreselor înregistrate de România în îndeplinirea angajamentelor asumate la Capitolul 28 – Controlul financiar (23-24 martie 2004) a subliniat necesitatea amendării Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi în conformitate cu noua Constituție, pentru a anula puterea jurisdicțională a Curții, a garanta independența sa financiară, a asigura introducerea auditului de sistem și de performanță și urmărirea recomandărilor Curții de către Parlament.

Raportul periodic asupra progreselor înregistrate de România în vederea aderării la UE din 2004 notează faptul că prin amendarea Constituției României a fost eliminată puterea jurisdicțională a Curții de Conturi și garantată independența membrilor acesteia. De asemenea, Comisia Europeană atrage atenția asupra importanței modificării legii Curții de Conturi în conformitate cu prevederile constituționale. În plus, Raportul 2004 menționează că noua lege a Curții de Conturi trebuie să introducă auditul de sistem și performanță.

Pe de altă parte, Raportul Comisiei precizează faptul că România trebuie să îmbunătățească procedurile formale pentru scrutinul parlamentar în ce privește rezultatele auditului Curții și transparența și diseminarea rapoartelor Curții de Conturi.

Observații propunere legislativă

Urmare angajamentului asumat în cadrul negocierilor, Constituția României din 2003 a eliminat puterea jurisdicțională a Curții de Conturi și a garantat independența membrilor acesteia. Conform art. 140 (1) din Constituție, *“Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate”*.

Amendarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi trebuie să se facă în conformitate cu prevederile Constituției României din 2003.

Prezentul proiect de lege nu este însă foarte clar în privința eliminării jurisdicției Curții. Procedura prezentată seamănă cu o jurisdicție specială administrativă în cadrul Curții de Conturi¹. La aceasta incertitudine, se adaugă și prevederile referitoare la procurorii financiari. Conform art. 8 (2), în cadrul Curții de Conturi funcționează procurorii financiari. Conform art. 131 (1) al Constituției, procurorii nu pot funcționa decât în cadrul parchetelor.

Art. 4 (2) referitor la accesul în sediile persoanelor fizice și juridice trebuie să fie în conformitate cu prevederile constituționale referitoare la inviolabilitatea domiciliului și a reședinței (Titlul II Drepturile și libertățile fundamentale, art. 27 din Constituția României).

Prezentul proiect de lege nu conține nici o referire la audit. Curtea de Conturi trebuie să asigure auditul extern. La nivel comunitar, auditul extern se referă la abilitatea statelor membre de a asigura independența organismelor de control extern în privința efectuării auditului și a evaluărilor, precum și a raportării fără restricții din partea guvernului sau a altor organisme. Așa cum menționează Raportul 2004, noua lege a Curții de Conturi trebuie să introducă auditul de sistem și performanță.

În preambulul legii, ar trebui introdus un glosar de termeni și expresii, corelate atât cu legislația în vigoare (Legea 672/2002 privind auditul public intern), cât și cu definiții acceptate la nivel comunitar².

¹ Conform articolului 21 (4) din Constituție, Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.

² Glosarului de termeni al Curții Europene de Conturi

http://www.eca.eu.int/audit_approach/glossary/docs/glossary_en.pdf